

Bijl 6

Gemeentelijk monument sinds 2004

“Woonhuis met lijstgevel op rechthoekige plattegrond. Twee woonlagen en zolder. Symmetrische gevelopzet met drie vensterassen. Gevel in rode baksteen in staand verband. Spekbanden en decoratief metselwerk in hanenkammen in gele steen. Geprofileerde gootbak, fries met panelen. Wit geschilderde raamdorpels en cordonlijst. Lage stucplint grijs geschilderd. Hardstenen stoep met twee hardstenen stoeppalen. Schilddak met geglazuurde Oudhollandse pannen, zwart. Klein dakraam in voordakschild”.

Inleiding.

De zgn. "Oude Bijl" met de huidige huisnummers 4 t/m 11 volgens de Kadasterkaart van 1820 was dit een boomgaard als Kadasternummer sectie C no. 636.

Volgens de oorspronkelijk aanwijzende tafels van 28 juli 1828 in eigendom van de op 10 november 1774 geboren rentmeester Willem Gibo, dijkgraaf van de polder Oud-Beijerland van 1840- 1858, gemeenteraadslid 1813- 1855. Willem Gibo is op 15 april 1795 getrouwd met de op 6 februari 1771 geboren Elizabeth van der Werf.

Willem Gibo overlijdt op 28 oktober 1858. Na het overlijden van Willem Gibo wordt de op 21 november 1833 geboren Aagje van Straten universeel erfgenaam van haar oudoom van al zijn bezittingen. Aagje van Straten en haar echtgenoot Pieter Hoogenboom worden capabel geacht om het omvangrijke bezit als blijvend geheel te beheren. Op 13 januari 1881 wordt een deel van de boomgaard "De Bijl" verkocht aan de op 11 februari 1841 geboren timmerman/architect Pieter Smit Fopzoon en de op 17 juli 1849 in Piershil geboren directeur van de cementfabriek Willem Bottenberg.

In de eerste notariële akten en bij het Kadaster wordt de panden aangemerkt als:
"staande en gelegen aan de Lange Voorstraat/ op de Bijl".

De eerste eigenaar/bewoner is in 1882 de op 16 juni 1832 (akte 30) in St. Anthonypolder geboren Grietje Bestebreur, komend, van Grimhoek 138. Zij is weduwe van Goris Vink, (overleden op 21 februari 1880, akte 29), met wie zij als weduwe van Pieter Roos op 14 augustus 1862 (akte 35) is getrouwd.

Zij heeft de bouwgrond op 13 januari 1881 gekocht van Pieter Smit Fopzoon en Willem Bottenberg.
(bron: Kadaster hyp. 4 deel 614, no. 53 DDT en legger art. 1771-1).

Zij laat hier dit pand bouwen en gaat hier wonen met haar nicht, de op 15 september 1869 (akte 57) in Maasdam geboren Aagje Bestebreur. Aagje Bestebreur overlijdt in dit pand op 12 februari 1885 (akte 25).

Het adres is Wijk B no. 66d. Het Kadastraal nummer is sectie D no. 1250.

Het jaartal van de bouw is 1882. De verklaring hiervoor is dat op het oude adres van Grietje Bestebreur, Grimhoek 138, op 5 juli 1882 Adam Jongejan. als nieuwe bewoner kowordt ingeschreven. Hij is de hoofdonderwijzer van de nieuw gebouwde Bijschool. Waarschijnlijk is het huis van het schoolhoofd (Bijl 2) bij de school nog niet klaar.

Op 1 augustus 1894 komt de op 11 april 1880 geboren nicht van Grietje Bestebreur, Maria van den Berg inwonen. Zij vertrekt op 20 april 1906 naar Rotterdam. Grietje Bestebreur overlijdt op 12 augustus 1910 (akte 63). Het huisadres is dan Bijl wijk B no. 74.

Na het overlijden van Grietje Bestebreur is er volgens een advertentie in de Nieuwe Vlaardingsche Courant van 15 oktober op 19/26 oktober 1910 een veiling in de herberg van Mej. Visser "*krachtens een bevel van de arrondissementsrechtbank in Dordrecht*".

De verkopende partij zijn de zonen van Goris Vink uit zijn 1e huwelijk, de rentenier Alexander Vink en zijn broer de landbouwer Jan Pieter Vink. (zie ook Bijl 10).

Nieuwe Vlaardingsche Courant van 15 oktober 1910

Het pand wordt verkocht aan de op 22 juli 1869 (akte 116) geboren sigarenfabrikant Jilles Mast voor Fl. 3500,--. Jilles Mast heeft zijn sigarenfabriek in de Kerkstraat. ¹

Het Kadasternummer is sectie D no. 2123.

(bron: Kadaster hyp. 4 deel 614, no. 53 DDT en legger art. 2290- 13).

Het pand wordt verhuurd aan de op 28 oktober 1875 (akte 160) in Oudega (Fr) geboren klerk der Posterijen en telegrafie, Hendrik Arend Gjald Schippers en zijn op 16 juni 1865 (akte 37) in Nieuw- Beijerland geboren echtgenote Sientje Visser, met wie hij op 18 december 1902 (akte 34) is getrouwd. Hendrik Arend Gjald Schippers heeft zich op 16 september 1901 vanuit Franeker in Oud-Beijerland gevestigd. Later verhuizen zij vanaf de Bijl naar Molendijk wijk B 510. Op 11 april 1927 vertrekt het echtpaar naar Hillegersberg.

In 1914 wordt het pand verkocht aan de op 30 oktober 1856 (akte 149) geboren rentenier Gerrit Schelling die wegens gebrek aan een opvolger zijn hofstede "*het Paradijs*" heeft verlaten en het in 1915 laat afbreken.

¹ "Sigarenmakers van Oud-Beijerland" pag. 20, P.J. in 't Veld.

Gerrit Schelling gaat hier rentenieren samen met zijn op 2 oktober 1857 (akte 38) in Oostvoorne geboren echtgenote Neeltje Laaij, met wie hij op 12 april 1883 (akte 3) in Geervliet is getrouwd. Door enkele verbouwingen in 1914 krijgt het pand een nieuw Kadasternummer sectie D no. 2123.
(bron: Kadaster art. 3119- 10).

Gerrit Schelling is de eerste steenlegger op 30 juni 1864 van de brug over de Laning aan het eind van de HBS-laan (Rijksmonument). Gerrit Schelling was dijkgraaf van de polder Oud-Beijerland 1919- 1927. Gerrit Schelling overlijdt op 22 november 1931 (akte 56). Bij de boedelscheiding wordt het pand toebedeeld aan zijn weduwe Neeltje Laaij. Neeltje Laaij overlijdt op 15 januari 1934 (akte 8). Het huisadres is dan Bijl 76.

In 1934 komt het pand in eigendom voor elk 1/3 deel van Bastiaan Willem Hollaar, Jacob en Klaas Hoek, Arie Ariesz Schipper. Namens hen vraagt aannemer Fop de Groot op 23 juni 1934 een bouwvergunning aan voor het verbouwen van het woonhuis. Het gaat dan om het afbreken van de bestaande achterkamer, verbouwen van de keuken en verplaatsen van de WC.

Als huurder komt in het pand, de op 15 augustus 1905 (akte 76) de in Doetinchem geboren ontvanger de registratie Horatius Wilhemij. Hij gaat hier wonen met zijn op 10 augustus 1909 (akte 61) in Leens geboren echtgenote Lambertina Trientje Catharina Wiersum, met wie hij op 8 juni 1934 in Doetinchem is getrouwd. Op 15 mei 1941 vertrekt dit echtpaar naar Hengelo.

Dagblad voor het Noorden, 8 juni 1934

Op 25 november 1941 komt vanaf het Zandpad 51, de op 28 februari 1898 (akte 32) geboren weduwe van Aalbert den Boer, Agatha Annetje van Ooijen samen met haar twee zonen als huurde in het pand. Op 24 januari 1952 verhuizen zij naar Havendam 16a.

Op 1 juli 1952 komt de op 11 november 1887 (akte 205) geboren aardappelkoopman Jacob de Korte, als huurder hier wonen. Samen met zijn op 8 november 1887 (akte 204) geboren echtgenote Maria Blok, met wie hij op 5 september 1912 (akte 39) is getrouwd. Het echtpaar komt vanaf Karel Doormanstraat 65. In 1959 koopt Jacob de Korte het pand. (bron: Kadaster art. 4688- 14).

Als Jacob de Korte op 13 september 1960 in Rotterdam overlijdt, is er een boedelscheiding waarbij Maria Blok voor 2/3 eigenaar wordt en de twee kinderen elk voor 1/6 deel. Maria Blok blijft er wonen tot zij verhuist op 16 september 1968 naar Sportlaan 2 (verzorgingshuis "Sabina"). In die tijd is er veel tijdelijke inwoning van kostgangers.

Op 28 maart 1969 komt hier de op 18 december 1917 (akte 166) geboren Pieter Donkersloot als eigenaar wonen,. Hij heeft eerder zijn snackbar in Oost Voorstraat 11. Hij gaat hier wonen met zijn echtgenote Dirksje de Graaf en hun op 7 oktober 1952 geboren dochter Nelly. (akte 110)
(bron: Kadaster art. 7092- 1)

Als Pieter Donkersloot overlijdt op 1 oktober 1989, blijft zijn weduwe er wonen tot 15 september 1993 als zij verhuist naar het Vierwiekenplein. Het pand wordt verkocht aan het echtpaar Jan van der Heul- Jorritsma, zij komen hier op 23 november 1993 wonen vanaf Oranjestraat 6.

Sinds 2004 is het pand aangewezen als gemeentelijk monument met als motivatie:

“Woonhuis met lijstgevel op rechthoekige plattegrond. Twee woonlagen en zolder. Symmetrische gevelopzet met drie vensterassen. Gevel in rode baksteen in staand verband. Spekbanden en decoratief metselwerk in hanenkammen in gele steen. Geprofileerde gootbak, fries met panelen. Wit geschilderde raamdorpels en cordonlijst. Lage stucplint grijs geschilderd. Hardstenen stoep met twee hardstenen stoeppalen. Schilddak met geglazuurde Oudhollandse pannen, zwart. Klein dakraam in voordakschild”. Monumentennummer 8.

Op 6 augustus 2010 vragen zij een monumentenvergunning voor het wijzigen van de indeling van de gevelkozijnen in de achtergevel.

Pieter Jan in 't Veld,
2025.

Bijl 6 – foto ca. 2015